

A könyvvizsgálói külön jelentésről szóló könyvvizsgálati standard és a vonatkozó módszertani útmutató aktuális változásai

Csáki Zsuzsanna, partner
KPMG Hungária Kft.

2023. október 16.

Agenda

01	Általános elvárások	3
02	Változott MNB ajánlások 2023-ban	9
03	Új MNB ajánlások 2023-ban	12

Általános elvárások

Jogszabályi háttér – Jelenlegi szabályozás

Nincs változás a standard hatályában

Hitelintézetek

Hpt. 263. § (1) A könyvvizsgálónak a hitelintézet éves beszámolójának vizsgálata mellett az alábbiakat is meg kell vizsgálnia:

- a) az **értékelés** szakmai **helyességét**,
- b) az előírt és szükséges **értékhelyesbítések és leírások elvégzését**,
- c) az előírt és szükséges **tartalékok képzésének** megtörténtét,
- d) a **szavatoló tőkére**, a **tőkemegfelelésre**, folyamatos **fizetőképességre**, valamint az egyes pénzügyi, kiegészítő pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó **szabályok betartását**,
- e) az **eredményes, megbízható és független tulajdonlásra**, vagy a **prudens működésre** vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB tv., a tevékenységre vonatkozó **egyéb jogszabályok**, az MNB hatósági **határozata betartását**, valamint
- f) a megfelelő **ellenőrzési rendszerek működését**.

(2) A könyvvizsgáló külön kiegészítő jelentésben rögzíti az (1) bekezdésben foglaltakra vonatkozó megállapításait, és azt legkésőbb a **tárgyévet követő év május 31-éig megküldi** az igazgatóságnak, az ügyvezetőnek, a felügyelő bizottság elnökének és a Felügyeletnek.

(3) A hitelintézet könyvvizsgálata keretében a könyvvizsgáló **ellenőrzi a nyilvánosságra hozott információk és adatok tartalmát és értékbeli helyességét**.

Befektetési vállalkozások

Bszt. 99§ (1) A befektetési vállalkozás, illetőleg az árutőzsdei szolgáltató könyvvizsgálója az éves beszámoló vizsgálata mellett megvizsgálja

- a) az **értékelés** szakmai **helyességét**,
 - b) az előírt és **szükséges érték helyesbítések és leírások elvégzését**,
 - c) az előírt és szükséges **tartalékok képzésének** megtörténtét,
 - d) a **kockázatkezelési modellek** megfelelőségét,
 - e) a **szavatoló tőkére, a tőkeszükségletre, a tőkemegfelelésre**, a folyamatos **fizetőképességre** vonatkozó szabályok **betartását**,
 - f) az **eredményes, megbízható és független tulajdonlásra**, illetőleg a **prudens működésre** vonatkozó jogszabályok **betartását**, és
 - g) a megfelelő **ellenőrzési rendszerek működését**.
- (2)** A könyvvizsgáló az (1) bekezdésben foglaltakra vonatkozó megállapításait külön kiegészítő jelentésben rögzíti, és ezt az igazgatóságnak, az ügyvezetőnek, a felügyelő bizottság elnökének, valamint a Felügyeletnek **a tárgyévet követő évben az auditálás befejezését, de legkésőbb a közgyűlést követő tizenöt napon belül megküldi.**

Azokra a hitelintézetekre is, akik e törvény szerinti befektetési szolgáltatásokat nyújtják, relevánsak lehetnek egyes szempontok.

Biztosító társaságok

A Bit. 71. § (4) bekezdése szerint a könyvvizsgálónak a biztosító, viszontbiztosító éves beszámolójának vizsgálata mellett a következőket is vizsgálnia kell, és megállapításait külön jelentésben köteles

rögzíteni, és azt a biztosító, viszontbiztosító igazgatóságának, az első számú vezetőjének, a felügyelőbizottság elnökének, valamint a Felügyeletnek a **tárgyévet követő év május 31-ig** megküldeni:

- a) a biztosító, viszontbiztosító által készített **éves felügyeleti jelentés helyességét;**
- b) az eredményes, megbízható és független **tulajdonlásra**, és a **prudens működésre** vonatkozó jogszabályok és felügyeleti határozatok betartását;
- c) a folyamatos **nyilvántartási, adatfeldolgozási és adatszolgáltatási rendszere** megfelelőségét;
- d) az **ellenőrzési rendszerek** megfelelő működését.

Az előzőeken túlmenően Bit. 71. § (6) bekezdése szerint a könyvvizsgáló különjelentésében köteles arra is kitérni, hogy az **éves felügyeleti jelentésben szereplő biztosítástechnikai tartalékok és az éves beszámolóban szereplő számviteli biztosítástechnikai tartalékok mértéke elégséges-e, és eszközfedezete megfelel-e** a Bit-ben foglaltaknak. A Bit. 71. § (7) bekezdése előírja továbbá, hogy a könyvvizsgáló köteles különjelentésében a biztosító számviteli biztosítástechnikai tartalékait tartalékfajtánként és ágazatonként elkülönítetten írásban értékelni.

A könyvvizsgálói külön jelentésről

Mit jelent ez a könyvvizsgáló számára?

- Tartalmi követelmények
 - Vélemény (kellő bizonyosság (pozitív) / korlátozott bizonyosság (negatív))
 - Leíró bemutatás
 - Leíró bemutatás és vélemény

Kellő bizonyosság (pozitív)

Korlátozott bizonyosság (negatív)

A **standard** definiálja, hogy mely témaköröknél szükséges a könyvvizsgálónak véleményt nyilvánítania.

Ügyfelenként mérlegelendő, ugyanakkor nem írja elő kötelezően a standard a vélemény típusát, **DE** a könyvvizsgálónak szükséges **törekednie a pozitív véleményre**, ahol tud.

Jelentés minta és vélemény típusának meghatározása **segédlet** elérhető a Kamara honlapján a Pénz és Tőkepiaci Tagozat alatt.

2022-évi kamarai közzététel: MKVK - A Pénz- és Tőkepiaci Tagozat tájékoztatása a hitelintézetek, befektetési szolgáltatók és biztosítók könyvvizsgálói számára – Különjelentésre vonatkozó standard ajánlásai - 2022. üzleti év

Változott MNB ajánlások 2023-ban

Változott MNB ajánlások 2023-ban

Ajánlást alkalmazó intézmény			Ajánlás megnevezése	Ajánlás rövid neve
Hitelintézet	Befektetési vállalkozás	Biztosító		
X	X	X	A Magyar Nemzeti Bank 12/2022. (XII.10.) számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról (korábbi: 27/2018. (XII. 10.))	Belső védelmi vonalak
X	X		A Magyar Nemzeti Bank 11/2022. (VIII. 2.) számú ajánlása a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról (korábbi: 14/2021. (IX. 16.))	Hitelkockázat
X	X	X	A Magyar Nemzeti Bank 18/2022. (XII.1.) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek ingatlanokkal összefüggő kockázatainak kezeléséről (korábbi: 15/2021. (X. 29.))	Ingatlan kockázat
X			A Magyar Nemzeti Bank 6/2023. (VI.23.) számú ajánlása a lakóingatlanfejlesztési célú projekthitelek kezeléséről (korábbi: 1/2021. (I. 27.))	Project hitelek
		X	A Magyar Nemzeti Bank 21/2022. (XII.12.) számú ajánlása a biztosítástechnikai tartalékok meghatározásáról (korábbi: 16/2019. (IX.20.))	Biztosítástechnikai tartalékok

Új MNB ajánlások 2023-ban

Új MNB ajánlások 2023-ban

Ajánlást alkalmazó intézmény			Ajánlás megnevezése	Ajánlás rövid neve
Hitelintézet	Befektetési vállalkozás	Biztosító		
X			A Magyar Nemzeti Bank 19/2022. (XII.1.) számú ajánlása a hitelintézeti adatszolgáltatások összeállítási folyamatának kialakításáról, működtetéséről, kereteiről és kontroll funkcióiról, valamint a kapcsolódó adatvagyon-gazdálkodási feladatokról	Adatszolgáltatás
		X	A Magyar Nemzeti Bank 20/2022. (XII.12.) számú ajánlása a biztosítási és viszontbiztosítási szerződések határaitra vonatkozóan	Viszontbiztosítás
		X	A Magyar Nemzeti Bank 7/2021. (VI.21.) számú ajánlása a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosításoknál alkalmazható automatikus portfóliókezelési szolgáltatások prudenciális és fogyasztóvédelmi szempontú elvárásairól	Unit-linked szerződések

Kamara **nem fogadta be** a következő, MNB által elvártnak jelölt ajánlásokat:

- A Magyar Nemzeti Bank 14/2020. (XII.17.) számú ajánlása a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkról, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatásáról, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítéséről és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentéséhez kapcsolódó intézkedésekről
- A Magyar Nemzeti Bank 15/2022. (IX.15.) számú ajánlása a pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatok értékeléséről és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról

A Kamara által közzétett MNB ajánlások módszertani segédletének felülvizsgálata folyamatban van, a fenti változások várhatóan november végéig kerülnek beépítésre a módszertani segédletbe

Adatszolgáltatás

6100. Standard
39.3 pontja

Főbb szempontok

Dimenziók: 1) szervezet, 2) Szabályozás és nyilvántartás, 3) Folyamat és ellenőrzési pontok, 4) Monitoring

Előírás szintjei: 1) Elvárt, 2) Javasolt, 3) Jó gyakorlat

Értékelés: 1) Teljesült, 2) Inkább teljesült, 3) Inkább nem teljesült, 4) Nem teljesült, 5) Nem releváns

Könyvvizsgáló feladatai

62.2.Belső ellenőrzés

62.2.6. Az intézmény az általa készített önértékelés ellenőrzésére – lehetőségeitől függően – felkérhet egy **független könyvvizsgálót**, külön megbízás keretében. Ezen vizsgálat kiválthatja az intézmény belső ellenőrzésének auditciklusba épített soron következő folyamat-ellenőrzését.

62.3.Könyvvizsgáló

A **megválasztott könyvvizsgáló** az éves rendszerességgel elkészítendő Könyvvizsgálói Különjelentésében bemutatja az ajánlás intézmény általi alkalmazását azt követően, hogy a Magyar Könyvvizsgálói Kamara honlapján közzétette jelen ajánlást a Különjelentés összeállítása érdekében a könyvvizsgálat során figyelembeveendő, az MNB által kibocsátott ajánlások, módszertani útmutatók között.

Határidők

66. Az MNB az **ajánlás alkalmazását** – a 67. és 68. pontban foglaltak kivételével, illetve figyelembevételével – **2024. január 1-től** várja el az érintett intézményektől.

67. Az intézmény az **önértékelést** – az 1. melléklet szerinti ellenőrzési kérdőív kitöltésével – első alkalommal **2023. augusztus 31-ig** küldi meg az MNB részére. Ez az önértékelés a kiinduló állapotot rögzíti.

68. Az ajánlásnak történő megfelelést a **megválasztott könyvvizsgáló** első alkalommal a **2024. évre vonatkozó könyvvizsgálat során** mutatja be.

Viszontbiztosítás

6100. Standard
39.3 pontja

- biztosítási és viszontbiztosítási szerződések határait definiálja

,amely az az időpont, amíg egy szerződéshez tartozó pénzáramlások (pl., díjak, kötelezettségek, költségek) figyelembe vehetők. Ha a biztosító a szerződést egyoldalúan felmondhatja, akkor ott szerződés határ van, de ezt a jogot nem korlátozhatja külső körülmény, csak kivételes esetben (pl. nemzeti jogszabály).

- ezeket reális elvek szerint és következetesen kell meghatározni
- a szerződés határ vizsgálata történhet portfólió szinten is

Unit-linked szerződések

6100. Standard
58 pontjai

- a biztosítástechnikai tartalékok meghatározásáról szól
- az ajánlás megfogalmaz adatminőségi (pl. teljesség, pontosság, relevancia, felülvizsgálat és validálás, adatok kiigazítása, piaci adatok felhasználása) kritériumokat, szegmentálási és szétválasztási irányelveket (pl. homogén csoportok létrehozása), valamint a feltevésekkel kapcsolatos irányelveket (pl. következetesség, dokumentáció, validáció, piaci adatok felhasználása)
- az ajánlás megfogalmazza a tartalékszámítási módszertanok alapelveit (pl. arányosság, lényegesség) és megadja a lehetséges módszertanokat (legjobb becslés és kockázati ráhagyás számítása tartaléktípusonként), valamint definiálja a lehetséges egyszerűsítéseket is

Köszönöm a figyelmet!

Elérhetőség

Csáki Zsuzsanna

KPMG Hungária Kft.

Partner

Tel.: +36 70 370-1676

E-mail: Zsuzsanna.Csaki@kpmg.hu

A jelen dokumentumban ismertetett szolgáltatások közül néhány vagy mindegyik lehet, hogy nem engedélyezett a KPMG könyvvizsgálattal érintett ügyfelei, valamint azok leányvállalatai vagy kapcsolt társaságai esetében.

kpmg.com/socialmedia

kpmg.hu

A jelen dokumentumban lévő információk általános jellegűek, és nem vonatkoznak egyetlen konkrét személy vagy társaság körülményeire sem. Bár törekszünk arra, hogy pontos és időszerű információkat adjunk, nem lehet garancia arra, hogy ezek az információk pontosak abban az időpontban, amikor megkapják azokat vagy arra, hogy pontosak maradnak a jövőben. Az ilyen információk alapján senkinek sem szabad intézkedéseket hozni megfelelő szakmai tanácsadás nélkül az adott helyzet alapos felmérését követően.

© 2023 KPMG Hungária Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és logó a KPMG globális szervezet független tagtársaságai által licenc alapján használt védjegyek.